

Toelichting behorende bij de Bomenverordening Stadsdeel Zuid 2012

ARTIKEL 1 Begripsomschrijvingen

- b. In het bomenfonds worden bijdragen gestort voor handhaving en uitbreiding van de in het stadsdeel bestaande houtopstanden.
- d. Dunnen is vergunningsvrij als dit geschiedt op basis van een beheer- of onderhoudsplan dat door het college/dagelijks bestuur* is vastgesteld. Dunnen van particulier bezit, bijvoorbeeld van een woningcorporatie, is vergunningsvrij als het beheer- of onderhoudsplan vooraf door het dagelijks bestuur is goedgekeurd.
Van dunnen is alleen sprake bij houtopstanden van enige omvang zoals in parken.
- f. Onder hakhout wordt een beheervorm verstaan van een houtopstand waarbij de boomvormers, die periodiek geheel of gedeeltelijk worden geknot, opnieuw op de stronk uitlopen.
Volgens de gehanteerde definitie is het knotten van hakhout vergunningsplichtig zodra het een minimale omtrek van 31 cm heeft en dus onder het begrip houtopstand van artikel 1 sub f valt.
- g. Als methode voor de berekening van de schade en waardebeoordeling van bomen is de boomwaardebeoordeling (methode Raad) de meest gebruikte.
- h. De term houtopstand vormt een kernbegrip van deze verordening waarop het verbod om te vellen en de vergunningsplicht gebaseerd zijn.
Het begrip 'houtopstand' is in wezen een verzamelterm, het aanduiden van een bepaalde hoeveelheid houtachtig opgaand gewas. In deze verordening worden naast afzonderlijke bomen ook opgaande gewassen die deel uitmaken van houtwallen of een lintbegroeiing onder de vergunningsplicht gebracht. Het consequent hanteren van het begrip houtopstand maakt duidelijk dat de bescherming betrekking heeft op meer dan bomen alleen. Het gaat ook om de aanplant van een bredere strook bos, bestaand uit bosplantsoen in de vorm van één- tot driejarig plantmateriaal, heesters, struiken en boomvormers (houtig, opgaand gewas dat kan uitgroeien tot een boom), die bijvoorbeeld wordt geplant als afscheiding tussen een weg en bebouwing of bij sportvelden. Het is essentieel dat deze min of meer aaneengesloten aanplant van boomvormers, struiken etc., die kunnen uitgroeien tot bomen als bedoeld bij de omschrijving sub e, onderdeel uitmaken van een groter geheel: het is niet de bedoeling dat iedere losstaande struik of jonge boom onder het begrip houtopstand komt te vallen en dat het vellen daarvan vergunningsplichtig wordt. Het is dus van belang dat er voor losstaande bomen, struiken en heesters een duidelijke ondergrens voor de vergunningsplicht is. Hiermee wordt voorkomen dat discussie ontstaat over wat wel en geen houtopstand is, vooral bij meerstammigheid, zeer jonge bomen en boomachtige struiken. In de omschrijving is in dit geval voor losstaande bomen, struiken en heesters een minimale diktemaat opgenomen. Dit betreft een omtrek van de stam van 31 cm gemeten op een hoogte van 1.30 m boven het maaiveld. Benadrukt moet worden dat de omtrek en niet de dwarsdoorsnede van de stam het uitgangspunt vormt. Dit is eenvoudiger meetbaar. Een omtrek van 31 cm komt overeen met een dwarsdoorsnede van 10 cm.
Tot slot is van belang dat ook afgestorven bomen onder de vergunningsplicht vallen omdat zij in ecologisch opzicht vaak zeer waardevol zijn.
- i. en j.
De definitie van kandelaberen en knotten zijn opgenomen ter voorkoming van ondeskundig en ongewenst snoeien en om te voorkomen dat daarvoor niet geschikte boomsoorten geknot worden. Knotbomen zijn onder meer de wilg, de populier, de es en de eik.

Uit de gehanteerde definitie volgt dat de eerste keer dat een natuurlijke boom tot een knot of gekandelaberde boom wordt terugzet valt onder het begrip kandelaberen. Dit is dus vergunningsplichtig. Het onderhouden van de ontstane kroonvorm valt onder de definitie van knotten. Daarvoor is in beginsel geen vergunning vereist.
- i. De richtlijnen van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (N.V.T.B.) voor de monetaire boomwaarde worden jaarlijks vastgesteld aan de hand van de prijsindexcijfers van het CBS, marktprijsmiddelen en andere kengetallen.
De richtlijnen gelden als de meest deskundige methodiek voor het vaststellen van de financiële waarde van bomen en worden door de rechtspraak erkend.

- m. Onder 'rooien' wordt verstaan het geheel verwijderen van het bovengrondse en ondergrondse deel van een houtopstand' terwijl 'kappen' alleen het geheel of gedeeltelijk verwijderen van het bovengrondse deel van een houtopstand omvat.
De omschrijving van 'vellen' omvat ook 'het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van houtopstand ten gevolge kunnen hebben'. Deze omschrijving komt overeen met die in de Boswet. Om misverstanden uit te sluiten zijn toegevoegd 'verplanten' of 'ernstig ontsieren'. Bij ernstige beschadiging of ontsiering van de houtopstand zou bijvoorbeeld gedacht kunnen worden aan het onoordeelkundig substantieel snoeien van de kroon of het wortelgestel. De nadere omschrijving heeft alleen betrekking op (actieve) handelingen en niet op het (passieve) nalaten van handelingen zoals het nalaten van onderhoud en het niet nemen van maatregelen om ernstig bedreigde houtopstand veilig te stellen. Het gaat te ver om ook een dergelijk 'stilzitten' onder het actieve begrip 'vellen' te brengen.

ARTIKEL 2 *Bepalen bebouwde kom*

In de Boswet wordt bepaald dat gemeenten de grens van de bebouwde kom kunnen aanwijzen waarbinnen hun Bomenverordening van kracht is. Als een gemeente deze grens niet vastlegt dan gelden de bepalingen van de Boswet in plaats van de eigen verordening. In dit geval is gebruik gemaakt van de bevoegdheid zelf de grens van de bebouwde kom vast te stellen. De gemeenteraad van Amsterdam heeft een besluit genomen waarbij de bebouwde kom gelijk komt te lopen met de gemeentegrens van Amsterdam zodat de Boswet nergens in de plaats treedt van de Bomenverordening van de centrale stad of die van één van de stadsdelen. De enige uitzondering daarop vormt het op Amsterdams grondgebied gelegen gedeelte van het Amsterdamse Bos. Het grootste deel van het bos ligt in de gemeente Amstelveen en daarop heeft men het regime van de Boswet van toepassing verklaard. Het is niet wenselijk om in het bos verschillende regelingen naast elkaar te hanteren.
De buitengrenzen van de stadsdelen zijn vastgelegd op de kaartbijlage die is gehecht aan de Verordening op de stadsdelen zoals deze voor het laatst is gewijzigd bij raadsbesluit van 18 november 2009 (Gemeentebled 2009, afd. 3A, nr. 254/673).
Binnen de grenzen van de stadsdelen gelden de bomenverordeningen die door de stadsdelen zijn vastgesteld.
Het artikel is zodanig geredigeerd dat de centraal vastgelegde grens van de bebouwde kom ook voor de stadsdelen geldt en dat eventuele toekomstige besluiten over aanpassing van de grens niet leiden tot aanpassing van de eigen stadsdeelverordening.

ARTIKEL 3 *Verbod tot vellen*

Tweede lid

Onder a. Verwijzing naar de Plantenziektenwet is zinvol voor de handhaving van het Besluit bestrijding bacterievuur en eventuele toekomstige plantenziekten. De eigenaren van bomen kunnen verplicht worden bomen en hun vruchten te vernietigen indien dit nodig wordt geacht om bepaalde plantenziekten te bestrijden. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de iepziekte. Een regeling omtrent de bestrijding van deze ziekte is opgenomen in artikel 5.10 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), zodat in de Bomenverordening een bepaling ter zake niet kan worden opgenomen. Zo voorziet artikel 5.10 APV in de mogelijkheid om een eigenaar aan te schrijven tot het vellen of het ontschorsen van een iep die gevaar oplevert voor verspreiding van de iepziekte. Voorts is hierin bepaald dat het verboden is om geveldes iepen of delen daarvan voorhanden te hebben of te vervoeren. Dit betreft zowel zieke als niet-zieke iepen.

Onder b. Voor dunnen is geen vergunning nodig. Er mogen echter geen andere motieven dan de gewone "onderhoudswerkzaamheden" een rol spelen.

Onder c. Deze bepaling maakt het mogelijk om zonder vergunning periodiek en noodzakelijk onderhoud te kunnen plegen aan daarvoor geschikte bomen. Knotten dient tussen de 2 en 5 jaar plaats te vinden, kandelaberen dient binnen 10 jaar plaats te vinden. Na verstrijking van genoemde termijnen dient een vergunning aangevraagd te worden voor het opnieuw knotten en kandelaberen. Bij het voor het eerst knotten of kandelaberen dient eveneens een omgevingsvergunning te worden aangevraagd.

ARTIKEL 4 Aanvraag

De vergunning moet worden aangevraagd, door, namens of met toestemming van degene die gerechtigd is om over de houtopstand te beschikken. Dit is bijvoorbeeld de eigenaar, maar ook degenen die een recht van erfpacht, opstal, erfdiensbaarheid of vruchtgebruik betreffende de houtopstand hebben. Huurders zijn geen zakelijk gerechtigden. Zij moeten voor de aanvraag dus toestemming van de eigenaar hebben.

ARTIKEL 5 Weigeringgronden

De aanvraag om vergunning wordt getoetst aan de weigeringgronden in het eerste lid. Hoe in de uitvoering wordt omgegaan met de weigeringgronden kan door het dagelijks bestuur nader worden uitgewerkt in de beleidsregels.

Bij de behandeling van de aanvraag voor een monumentale houtopstand wordt advies aan de commissie genoemd in artikel 2 gevraagd. Mede hierdoor komt de beschermingswaardige status van de monumentale houtopstand tot uitdrukking.

ARTIKEL 6 Vergunningvoorschriften

Eerste lid

Aan de omgevingsvergunning kunnen alleen voorschriften worden verbonden die betrekking hebben op het kappen van de boom waarvoor de vergunning is verleend.

Tweede lid

In het kader van de vergunningverlening wordt zo mogelijk een herplantplicht opgelegd. Hierbij moet worden beoordeeld op welke wijze in de herplant kan worden voorzien, waarbij de mogelijkheid tot herplant, de feitelijke omstandigheden, het handhaven van de kwaliteit van het bomenbestand en landschappelijke elementen een rol spelen.

ARTIKEL 7 Herplant- / instandhoudingsplicht

Eerste lid

De herplantplicht heeft het herstel van de waarden, zoals genoemd in artikel 5 eerste lid tot doel en niet de (strafrechtelijke) schuld- of vervolgingsvragen, waartoe uitsluitend de Officier van Justitie bevoegd is. De herplant dient volgens de bestuursrechter een equivalent te vormen van de door de illegale velling verloren gegane waarde van de houtopstand.

ARTIKEL 8 Opstellen van de lijst van monumentale houtopstanden

Het stadsdeel heeft een lijst van monumentale houtopstanden opgesteld. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om bomen van hoge ouderdom, van bijzondere schoonheids- of zeldzaamheidswaarde of met een beeldbepalende functie voor de omgeving. De lijst omvat een omschrijving van de houtopstand, de standplaats en de zakelijk gerechtigde. Gezien hun beeldbepalende / monumentale karakter vereisen deze houtopstanden bijzondere aandacht en zorg.

Een adviescommissie adviseert het dagelijks bestuur over de plaatsing van een houtopstand op de lijst. In de commissie zullen deskundigen op het gebied van groen zitting hebben.

ARTIKEL 9 Procedure vaststelling en wijziging lijst met monumentale houtopstanden

Zevende lid

Deze uitsluiting is opgenomen omdat dit voldongen feiten betreffen, waarop geen belangenafweging dient plaats te vinden door de adviescommissie en het dagelijks bestuur, maar de lijst wel dient te worden gewijzigd.

ARTIKEL 10 Criteria monumentale houtopstanden

Eerste lid

Doorgaans zullen monumentale houtopstanden minimaal 50 jaar oud zijn. Hiervan zal veelal geen sprake zijn bij bomen met een cultuurhistorische waarde, zoals herdenkingsbomen.

Derde lid

Het is onwenselijk dat de aanvraag om plaatsing op de lijst met monumentale houtopstanden het gebruik van een reeds verleende omgevingsvergunning doorkruist.

ARTIKEL 11 Afstand van de erfgrens

Artikel 5:42 eerste lid van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat het niet geoorloofd is binnen bepaalde afstanden van eens anders erf bomen, heesters of heggen te hebben. Voor bomen is de afstand twee meter, voor heesters en heggen 0,5 meter, tenzij de eigenaar van het naburig erf toestemming heeft gegeven voor het hebben van bomen, heesters of heggen binnen een kleinere afstand.

Het tweede lid van artikel 5:42 BW maakt het mogelijk dat in een verordening kleinere afstanden worden voorgeschreven. In deze verordening is bepaald dat het binnen een afstand van 0,5 meter niet geoorloofd is bomen te hebben. Voor heesters en heggen geldt dat niet langer toestemming nodig is om deze tegen de erfgrenslijn te hebben. Indien iemand op grond van art. 5:42 BW een boom wil verwijderen, zal toch steeds een omgevingsvergunning ingevolge deze verordening nodig zijn voor het vellen van de desbetreffende houtopstand.

ARTIKEL 12 Schadevergoeding

De Boswet schrijft opname van dit artikel voor, artikel 17 van de Boswet bepaalt: "Indien de gebruiker of eigenaar van een houtopstand ten gevolge van een krachtens provinciale of gemeentelijke verordening genomen besluit, houdende een verbod tot vellen van een houtopstand of een weigering tot ontheffing van een verbod tot vellen van een houtopstand, schade lijdt welke redelijkerwijs niet of niet geheel voor zijn rekening behoort te blijven, kennen de in de provinciale, onderscheidenlijk de gemeentelijke verordening aangewezen organen hem op zijn verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding uit de provinciale, onderscheidenlijk de gemeentekas toe."

ARTIKEL 14 Binnentreding

Dit artikel heeft betrekking op binnentreding in een woning zonder toestemming van de bewoner. Het binnentreden van andere plaatsen dan een woning door een toezichthouder is geregeld in artikel 5:15 van de Algemene wet bestuursrecht.